

Start to G-sport. Gehandicaptensport in de provincie Antwerpen

➤ KOEN STAS

De provincie Antwerpen wil iedere inwoner uit de provincie aan het sporten krijgen: senioren, jongeren en gezinnen, maar ook personen met een handicap. Deze laatste groep verdient al enkele jaren onze specifieke aandacht. Sport voor personen met een handicap is en blijft voor onze provincie dan ook een absolute topprioriteit. Hun welzijn en maatschappelijke integratie vormen speerpunten in het provinciale sportbeleid. Dat bewijzen verschillende projecten die al enkele jaren in onze provincie lopen ter promotie van G-sport.

INFORMEREN

Op het vlak van informatieverstrijding en kennisdeling beschikken we als provincie over een aantal infokanalen. Zo is er een permanent informatiepunt waar mensen met een handicap, begeleiders en/of familie terecht kunnen voor deskundig advies omtrent G-sport. Ze krijgen waar mogelijk de nodige info via een persoonlijk gesprek, mail of post. De website www.gsport.be biedt een brede waaier aan informatie voor sporters met een handicap en voor alle betrokkenen. We willen graag op een interactieve manier communiceren over het laatste G-sportnieuws en de G-sportmogelijkheden binnen en buiten onze provincie. Onze Facebookpagina, onder de naam 'G-sport Provincie Antwerpen', biedt op dat vlak ook een unieke opportuniteit.

Soms volstaat informatie alleen niet en is individuele begeleiding aangewezen. In dat geval kan men een beroep doen op de G-sportcoach. Hij/zij inventariseert interesses en sportmogelijkheden én zet kandidaat-sporters op weg naar een sportclub, via onder meer een individueel begeleidingstraject. Tenslotte is er de G-sportwijzer, een gids met een overzicht van alle clubs met een gehandicaptenwerking in de provincie Antwerpen.

STIMULEREN EN SENSIBILISEREN

De provincie voorziet ook een aantal subsidiekanalen om de gehandicaptensport te ondersteunen. Zo is er het Jeugdsportfonds Camille Paulus dat nieuwe, innoverende sportprojecten voor jongeren en personen met een handicap alle kansen geeft. Daarnaast willen we gehandicaptensport ook graag op lange termijn ondersteunen. Clubs kunnen een subsidie aanvragen om hun duurzame G-werking verder uit te bouwen.

Sportpromotionele activiteiten zoals de provinciale G-sportdag bieden ons de kans om G-sport op regionaal vlak onder de aandacht te brengen. Het accent van deze evenementen ligt op het toegankelijker maken en het uitbreiden van het G-sportaanbod én op een kwaliteitsvolle doorstroming naar sportclubs.

Sinds 2001 voeren we ook een actieve sensibilisatiecampagne naar leerlingen uit de derde graad van het basisonderwijs. Hiermee willen we hen op jonge leeftijd activeren én bijdragen aan een positieve beeldvorming over sporten met een handicap. We streven ernaar om dit als een maatschappelijk aanvaard gegeven te beschouwen, onder meer via dit scholenproject. We brengen leerlingen op een praktische manier in contact met verschillende G-sporttakken zoals boccia, torbal (balsport voor blinden en slechtzienden waar ook valide mensen aan kunnen deelnemen, met een bal die bij de minste beweging geluid maakt, en waarbij de spelers allemaal een geblindeerde skibril dragen), rolstoelbasketbal, zitbadminton... Een team van lesgevers, zowel valide als met een handicap, biedt deze activiteiten aan onder de vorm van een doorschuifstelsel.

START TO G-SPORT

We hebben al een hele weg afgelegd en talrijke initiatieven opgestart. Waarom dan nog een campagne 'Start to G-sport' in het leven roepen, hoor ik u denken? In 2010 lanceerde het Autonoom Provinciebedrijf Sport (APB Sport) van de provincie Antwerpen een 'Start to G-sport'-project onder de slogan 'G-sport. Gewoon sporten'. De campagne wil personen met een handicap motiveren om duurzaam te sporten, en sportclubs stimuleren om een G-afdeling op te starten en een positieve bijdrage leveren aan G-sport in het algemeen.

Ons voornaamste doel is en blijft personen met een handicap stimuleren om te starten met sporten. We zijn ervan overtuigd dat sporten een positief effect heeft op de levenskwaliteit van de sporter, ongeacht leeftijd, geslacht of handicap. Verder willen we sportclubs en federaties de nodige stimulansen geven om een G-werking op te starten en verder uit te bouwen. Op die manier kunnen personen met een handicap in de meest kwalitatieve omstandigheden en met de juiste begeleiding sporten. Bovendien blijft het sensibiliseren van de ganse samenleving, met de gedachte dat sporters met een handicap gewoon zijn, een belangrijk uitgangspunt. Als valide mensen kunnen we enorm veel leren over het doorzettingsvermogen, het karakter en de inzet van personen met een handicap.

Dat we niet alleen staan met onze visie en ingesteldheid bewijst de aanwezigheid van Erwin Verweken als peter van het project. Ook bedrijven als BASF, Pfizer en Pidpa zijn G-sport meer dan genegen en onderstrepen graag hun engagement met een duurzame financiële ondersteuning.

Om deze doelstellingen te bereiken, tonen we daadkracht op het terrein met een aantal strategische acties:

- brede sensibilisatie- en promotiecampagne;
- initiaties in scholen en clubs voor verschillende sporttakken;
- begeleiden van opstartende clubs;
- ter beschikking stellen van duurzame G-sportmaterialen.

SENSIBILISATIE- EN PROMOTIECAMPAGNE

We kozen bewust voor een evenwicht tussen bekende en minder bekende sporters uit onze provincie als campagnebeelden. Sport voor iedereen, dat is waar Martine, Jef en Annick voor staan op www.gsport.be. Met drie krachtige videospots tonen zij in de eerste plaats aan dat ze mens zijn, sporters in hart en nieren, met dezelfde passie én zo mogelijk een nog groter doorzettingsvermogen. Zij willen iedereen overtuigen dat sporten met een handicap gewoon is en zeker niet onmogelijk.

Daarnaast werden een logo en een slogan ontwikkeld om een breder draagvlak te creëren bij het brede publiek én personen met een handicap beter te bereiken.

INITIATIES IN SCHOLEN EN CLUBS

We focussen in eerste instantie op G-tennis, G-badminton en G-wielrennen. Voor deze sporten voorzien we extra ondersteuning. Voor initiaties voorzien we lesgevers en logistieke en promotionele ondersteuning. Later kunnen ook andere sporttakken aan bod komen.

Scholen voor buitengewoon onderwijs, clubs, instellingen en dagcentra kunnen intekenen op initiaties. Deelnemers krijgen op die manier de kans om op een interactieve manier kennis te maken met verschillende sporten in hun eigen omgeving. Nadien bieden we individuele sporters een begeleidingstraject tot in de club via onze G-sportcoach.

BEGELEIDEN VAN OPSTARTENDE CLUBS

We moedigen reguliere sportclubs aan om een G-werking op te richten. We ondersteunen opstartende clubs met lesgevers, materialen en expertise. De clubs kunnen ook rekenen op financiële en logistieke ondersteuning vanuit het provinciebestuur, onder andere via subsidies uit het Jeugdsportfonds Camille Paulus.

DUURZAME G-SPORTMATERIALEN

Sporten zonder aangepaste materialen of infrastructuur is geen evidentie voor personen met een handicap. Het APB Sport beschikt over een uitgebreide uitleendienst van G-sportmaterialen in het Provinciaal Sportcentrum Peerdsbos.

In het kader van het Start to G-sportproject werden vijftien polyvalente sportrolstoelen en twee handbikes aangekocht. Deze sportrolstoelen worden ter beschikking gesteld van individuele sporters, clubs en federaties met het oog op duurzaam sporten.

REGIOWERKING

Via de sportregio's kiezen we resoluut voor de uitbouw van G-sportwerkingen. Regionale G-sportpromotoren zorgen door middel van ondersteuning en trajectbegeleiding voor een intensief contact met de individuele sporter, clubs én federaties op bovenlokaal niveau. De provincie Antwerpen is opgedeeld in zeven sportregio's, een samenwerkingsverband op sportief vlak tussen de provincie, de gemeenten en enkele externe partners (Stichting Vlaamse Schoolsport, Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid én Bloso). Vijf van deze regio's hebben een deeltijdse G-sportpromotor in dienst. Hierdoor kunnen we kort op de bal spelen en samenwerkingen versterken.

VORMING

Het vinden van lesgevers met sportspecifieke kennis én kennis van de doelgroep is een knelpunt. Daarom besteedt het APB Sport in haar vormingsaanbod ook bijzondere aandacht aan vormingsitems voor deze specifieke doelgroepen (begeleiden van personen met een verstandelijke of fysieke handicap, sport en ADHD, sport en autisme...). Jaarlijks organiseren we een studiedag 'sport voor personen met een handicap' voor leerkrachten LO uit het buitengewoon onderwijs en begeleiders uit instellingen en dagcentra. We laten hen actief kennismaken met een aantal G-sporten, zodat ze hun eigen aanbod kunnen uitbreiden én potentiële kandidaten kunnen doorverwijzen naar een club.

TOEGANKELIJKHEIDSONDERZOEK

Om zo veel mogelijk personen met een handicap in kwaliteitsvolle omstandigheden te laten sporten, is het belangrijk dat we beschikken over toegankelijke sportinfrastructuur. Elke gemeente uit de provincie Antwerpen krijgt de kans om één gemeentelijke sportaccommodatie (sporthal of zwembad) vrijblijvend én gratis te laten screenen door het Centrum voor Toegankelijkheid van de provincie Antwerpen.

SAMENWERKING

G-sport staat of valt met samenwerking. Omwille van de verschillende doelgroepen, het bovenlokaal karakter én de talrijke knelpunten (versnipperd aanbod, gebrek aan deskundige begeleiders, vervoer, toegankelijkheid...) is samenwerken onontbeerlijk. Vanuit de provincie coördineren we sporttakspecifiek overleg (voetbal, paardrijden, tennis, wielrennen, gym...) voor sportclubs en -federaties. Tijdens zo'n platform kunnen ideeën, behoeften, vragen, suggesties en opmerkingen worden gedeeld met de verschillende partners en het APB Sport. Opstartende G-werkingen vinden er een forum om contacten te leggen en kennis op te doen.

Daarnaast is er een nauwe samenwerking met de G-sportfederaties, de andere Vlaamse provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie om visie, beleid en activiteiten op mekaar af te stemmen.

De commissie G-sport vormt de link tussen de sporter met een handicap en de provinciale overheid. Ze is het officiële adviesorgaan van de Antwerpse G-sportsector aan de provinciale sportraad. De commissie wordt betrokken bij de actiepunten en prioriteiten uit het sportbeleidsplan met betrekking tot G-sport. Ze geeft ook advies over mogelijke initiatieven om de kwaliteit van het G-sportaanbod in de provincie te verhogen en de doorstroming naar de clubs te verbeteren.

BIOGRAFIE

Koen Stas is sportconsulent G-sport bij het Autonoom Provinciebedrijf Sport (APB Sport) van de provincie Antwerpen.